

FÖRSTAINSTANSRÄTTENS BESLUT
(fjärde avdelningen i utökad sammansättning)
den 30 september 1999 *

I mål T-182/98,

UPS Europe SA, bolag bildat enligt belgisk rätt, Bryssel, företrätt av advokaterna Tom R. Ottervanger, Rotterdam, och Dirk Arts, Bryssel, delgivningsadress: advokatbyrån Loeff, Claeys och Verbeke, 5, rue Charles Martel, Luxemburg,

sökande,

mot

Europeiska gemenskapernas kommission, företrädd av James Flett, rättstjänsten, i egenskap av ombud, delgivningsadress: rättstjänsten, Carlos Gómez de la Cruz, Centre Wagner, Kirchberg, Luxemburg,

svarande,

* Rättegångsspråk: engelska.

angående en talan om ogiltigförklaring av kommissionens skrivelse av den 2 oktober 1998 (referensnummer D/54021),

meddelar

FÖRSTAINSTANSRÄTTEN
(fjärde avdelningen i utökad sammansättning)

sammansatt av avdelningsordföranden R. M. Moura Ramos samt domarna R. García-Valdecasas, V. Tiili, P. Lindh och P. Mengozzi,

justitiesekreterare: H. Jung,

följande

Beslut

Bakgrund till talan

1 Sökanden är ett av bolagen i koncernen "United Parcel Service" (UPS) som levererar paket i hela världen. Sökanden har kontor i alla medlemsstater i Europeiska gemenskapen, bland annat i Tyskland.

2 Sökanden anförde genom skrivelse av den 7 juli 1994 klagomål till kommissionen och begärde att denna skulle inleda ett förfarande i syfte att fastställa särskilt att Deutsche Bundespost, numera Deutsche Post AG (den tyska posten, nedan kallad

Deutsche Post), missbrukat sin ställning på marknaden för posttjänster och att korsfinansieringen av dessa tjänster stod i strid med artiklarna 86 i EG-fördraget (nu artikel 82 EG), 90 i EG-fördraget (nu artikel 86 EG), 92 i EG-fördraget (nu artikel 87 EG i ändrad lydelse) och 93 EG-fördraget (nu artikel 88 EG).

- 3 Då sökanden inte erhållit något svar avseende den fråga om statligt stöd som den tagit upp i sitt klagomål, begärde den i en skrivelse av den 11 maj 1995 att kommissionen skulle ge ett svar före den 20 maj 1995.
- 4 Kommissionen svarade genom en skrivelse av den 18 maj 1995 och begärde att sökanden skulle inge bevisning som styrkte dess påståenden avseende förekomsten av statligt stöd.
- 5 Sökanden ingav i en skrivelse daterad den 27 juli 1995 de begärda förtydligandena och begärde på nytt att kommissionen skulle använda sig av de undersökningsbefogenheter som den har i enlighet med artikel 93.2 i fördraget.
- 6 Kommissionen svarade den 2 augusti 1995 att den behövde granska resultaten av den undersökning som utförts av direktorat B "task-force 'kontroll av koncentrationsförfaranden mellan företag'" vid generaldirektoratet för konkurrens (GD IV) innan den kunde överväga möjligheten att begära att de tyska myndigheterna skulle yttra sig avseende ett eventuellt statligt stöd.
- 7 Sökanden efterfrågade genom en skrivelse av den 16 november 1995 resultaten från denna undersökning. Den underströk på nytt att den ansåg sig ha stött på ett

fall av statligt stöd och att kommissionen, som hade större möjligheter än den att inhämta kompletterande upplysningar, borde använda sig av sina undersökningsbefogenheter för att granska ärendet.

- 8 Den 19 november 1996 sände sökandens advokat en anmodan, som uttryckligen hänvisade till artikel 175 i EG-fördraget (nu artikel 232 EG), till kommissionen.
- 9 Den 12 december 1996 informerade direktören för direktion G — statligt stöd — vid GD IV sökanden om att ”med hänsyn till de upplysningar som kommissionen erhållit under förfarandet i enlighet med ovannämnda artikel 86, har våra tjänstemän bedömt att detta ärende omfattar en aspekt som rör statligt stöd, och de har följaktligen nyligen begärt att de tyska myndigheterna skall yttra sig över de argument som sökanden angett i sin skrivelse av den 27 juli 1995”.
- 10 Till följd av ovannämnda anmodan sände Temple Lang, direktör vid GD IV, den 24 januari 1997 ett ”meddelande” till Deutsche Post rörande den del av klagomålet som grundade sig på artikel 86 i fördraget. Avseende den del av klagomålet som grundade sig på artikel 92 i fördraget meddelade han att kommissionen höll på att undersöka sökandens påståenden och att den förbehöll sig rätten att inleda det förfarande som avses i den artikeln.
- 11 Temple Lang meddelade genom en skrivelse av den 25 augusti 1997 sökanden att kommissionen avbröt sin undersökning enligt artikel 86 i fördraget och fortsatte undersökningen enligt artikel 92 i fördraget.

12 Den 22 oktober 1997 begärde sökanden, genom att uttryckligen hänvisa till artikel 175 i fördraget, att kommissionen skulle ta ställning till det klagomål den anfört den 7 juli 1994.

13 Den 19 december 1997 sände generaldirektören för GD IV en skrivelse till sökanden i vilken hänvisades till artikel 6 i kommissionens förordning nr 99/63/EEG av den 25 juli 1963 om sådana förhör som avses i artikel 19.1 och 19.2 i rådets förordning nr 17 (EGT 1963, 127, s. 2268; svensk specialutgåva, område 8, volym 1, s. 32). I denna skrivelse förtydligade han på följande sätt:

”Såsom angetts ovan bedömer kommissionen därför att det för närvarande endast finns anledning att undersöka Ert klagomål i den del det avser påståendet att bestämmelserna om statligt stöd åsidosatts. Kommissionen kommer att inleda det förfarande som avses i artikel 93.2 i fördraget... i början av nästa år... Med hänsyn till vad som anförts ovan har kommissionens tjänstemän dragit slutsatsen att något skäl att bevilja Er begäran såvitt den avser artikel 86 i fördraget inte föreligger...”

14 Sökanden yttrade sig genom skrivelse av den 2 februari 1998 till kommissionen och begärde att denna skulle informera den om hur dess undersökning rörande statligt stöd framskred, inte bara avseende den korsfinansiering som Deutsche Post åtnjöt, utan även avseende andra former av statligt stöd som omnämnts i klagomålet och i senare skrivelser.

15 I en skrivelse av den 10 augusti 1998 begärde sökanden att kommissionen inom två månader från det att den erhållit brevet skulle ta ställning till det klagomål som den anfört mot Förbundsrepubliken Tyskland i enlighet med artikel 92 i fördraget. Sökanden angav att om så inte skedde så skulle den väcka talan vid förstainstansrätten i enlighet med artikel 175 i fördraget.

- 16 Den 2 oktober 1998 svarade den biträdande generaldirektören för GD IV sökanden enligt följande:

”I Ert brev ber Ni kommissionen att informera [Er] om dess inställning i fråga om Ert klagomål rörande eventuella inslag av statligt stöd i den mening som avses i artikel 92. I övrigt meddelar Ni kommissionen Er avsikt att väcka talan med stöd av artikel 175 i EG-fördraget för det fall att kommissionen inte tar ställning inom två månader.

Kommissionen har beslutat att mot bakgrund av artikel 86 undersöka Deutsche Post AG:s ställning och agerande, som Ni i Ert klagomål anger strider mot flera konkurrensregler i EG-fördraget, och att inte — åtminstone för närvarande — inleda ett förfarande i enlighet med artikel 93. Detta innebär emellertid inte att kommissionen utesluter möjligheten att detta ärende kan innehålla delar som rör statligt stöd. Kommissionen förbehåller sig också rätten att i framtiden inleda undersökningar i enlighet med artikel 92 om en sådan åtgärd befinns vara lämplig.”

Förfarande och parternas yrkanden

- 17 Sökanden har väckt förevarande talan genom ansökan som inkom till förstainstansrättens kansli den 3 november 1998 och yrkat att förstainstansrätten skall

- ogiltigförklara det beslut kommissionen fattat genom skrivelse av den 2 oktober 1998,
- förplikta kommissionen att ersätta rättegångskostnaderna,

— besluta om sådana åtgärder som den finner vara nödvändiga.

- 18 Kommissionen har, genom en handling som registrerades vid förstainstansrättens kansli den 14 december 1998, gjort en invändning om rättegångshinder i enlighet med artikel 114.1 i förstainstansrättens rättegångsregler. I detta hänseende har kommissionen yrkat att förstainstansrätten skall

— avvisa talan,

— förplikta sökanden att ersätta rättegångskostnaderna.

- 19 I yttrande avseende invändningen om rättegångshinder, som inkom den 18 februari 1999, har sökanden yrkat att förstainstansrätten skall

— förklara att talan kan tas upp till sakprövning,

— i andra hand avvakta med sitt beslut tills målet har avgjorts i sak,

— förplikta kommissionen att ersätta rättegångskostnaderna.

20 Genom en särskild handling, som registrerats vid förstainstansrättens kansli den 9 mars 1999, har kommissionen dessutom, i enlighet med artikel 114 i rättegångsreglerna, yrkat att förstainstansrätten skall

— besluta om åtgärder för bevisupptagning i den mening som avses i artikel 65 b i rättegångsreglerna och förordna att sökanden eller dess advokat till förstainstansrätten skall inge:

— originalet och samtliga kopior av den handling som fogats till bilaga 1 till sökandens yttrande avseende invändningen om rättegångshinder, som ingetts till förstainstansrättens kansli den 24 februari 1999, och som de innehar eller som innehas för deras räkning av en utomstående. Dessa handlingar skall förvaras av förstainstansrätten (men inte i akten),

— fullständiga upplysningar om de omständigheter under vilka denna handling kommit i deras besittning, inklusive namnet på den person som givit sökanden handlingen, namnet på den person som mottagit den, samt när, var och hur handlingen överlämnades,

— fullständiga upplysningar om de utomstående personer som de visat, givit kopior eller utdrag av denna handling eller av vissa delar av denna handling,

— besluta att denna handling skall avlägsnas ur akten,

- besluta att förfarandet skall återupptas och att kommissionen skall ges tillfälle att inge skriftliga kommentarer avseende sökandens yttrande,

 - i vart fall förplikta sökanden att ersätta de kostnader som uppstått med anledning av denna begäran.
- 21 Sökanden har den 30 mars 1999 ingivit skriftligt yttrande avseende dessa yrkanden.

Frågan om talan kan tas upp till sakprövning

- 22 Enligt artikel 114.3 i rättegångsreglerna skall, om en part begär att rätten skall meddela beslut i fråga om rättegångshinder utan att pröva själva sakfrågan, återstoden av förfarandet vara muntligt, om inte rätten bestämmer annat. I förevarande mål bedömer förstainstansrätten att den är tillräckligt informerad genom handlingarna i målet och att den följaktligen kan pröva ansökan utan att inleda det muntliga förfarandet.

Parternas argument

- 23 Kommissionen har till stöd för sin invändning om rättegångshinder hävdat att skrivelsen av den 2 oktober 1998 inte utgör en rättsakt mot vilken talan kan väckas eftersom den saknar beslutskaraktär. Kommissionen åberopar flera omständigheter till stöd för detta argument.

- 24 Kommissionen har gjort gällande att sökanden, även om kritiken avseende att kommissionen inte handlat "inom rimlig tid" skulle vara befogad, ändå inte har rätt att väcka talan mot skrivelsen av den 2 oktober 1998. Sökanden måste väcka talan antingen mot kommissionens beslut som är riktat till medlemsstaten (domstolens dom av den 2 april 1998 i mål C-367/95 P, kommissionen mot Sytraval och Brink's France, REG 1998, s. I-1719, punkt 45), eller, om något sådant beslut inte föreligger, mot kommissionens passivitet i enlighet med artikel 175 i fördraget. Eftersom sökanden inte kan väcka talan mot en skrivelse av kommissionen i vilken den informeras om dess beslut, kan den än mindre väcka talan mot en skrivelse som informerar om att något beslut för närvarande inte fattats.
- 25 Kommissionen har understrukit att i frågor som rör statligt stöd är det inte tänkbart att ett beslut riktas till den som har anfört klagomål. I sådana fall kan kommissionen endast fatta ett av följande tre beslut, som riktas till medlemsstaten: den statliga åtgärden i fråga utgör inte "stöd" i den mening som avses i artikel 92.1 i fördraget; åtgärden, även om den utgör ett stöd i den mening som avses i artikel 92.1, är förenlig med den gemensamma marknaden med stöd av artikel 92.2 och 92.3; det finns anledning att inleda förfarandet enligt artikel 93.2 i fördraget. I förevarande mål, mot bakgrund av att kommissionen inte fattat något av dessa tre beslut, pågår den första fasen fortfarande och den enda möjliga rättsliga vägen för sökanden är således den som anges i artikel 175 i fördraget (förstainstansrättens dom av den 15 september 1998 i mål T-95/96, Gestevisión Telecinco mot kommissionen, REG 1998, s. II-3407, punkt 55).
- 26 Enligt kommissionen framgår den rent informativa karaktären av den ifrågasatta skrivelsen av dess första mening och ännu tydligare av uttrycket "åtminstone för närvarande", liksom av att det anges att kommissionen inte utesluter "möjligheten att detta ärende kan innehålla delar som rör statligt stöd". I den omtvistade skrivelsen upplyste kommissionen endast sökanden om förfarandets status. Följaktligen saknade skrivelsen rättsverkningar. Kommissionen har tillagt att den inte angav sin inställning i den ifrågasatta skrivelsen. Den "medger att den första meningen i det andra stycket i skrivelsen av den 2 oktober 1998 eventuellt skulle kunna tolkas så att den gav anledning att tro att ett beslut av kommissionen enligt artikel 93 i EG-fördraget fanns". Kommissionen har emellertid gjort gällande att sökanden, enligt ett normalt förfarande, borde ha begärt att få en kopia av detta beslut.

- 27 Kommissionen har även gjort gällande att den ifrågasatta skrivelsen inte kan utgöra ett beslut, eftersom det är undertecknat av en tjänsteman i en annan tjänstemans namn och ingen av dessa genom delegation har getts behörighet att i enlighet med kommissionens interna föreskrifter i ledamotskollegiets namn fatta beslut i syfte att avsluta den inledande fasen. Den ifrågasatta skrivelsen skulle också kunna betraktas som en obefintlig rättsakt, eftersom den påstådda åtgärdens "exakta och säkra innehåll" inte kan fastställas.
- 28 Slutligen har sökanden enligt kommissionens mening inget rättsligt intresse av att få skrivelsen av den 2 oktober 1998 ogiltigförklarad, eftersom denna är av rent informativ karaktär.
- 29 Sökanden har påpekat att den ifrågasatta skrivelsen är avfattad på ett klart sätt. Enligt dennas lydelse har undersökningens inledande fas avbrutits och kommissionen har beslutat att inte inleda något förfarande i enlighet med artikel 93.2 i fördraget, trots de avsevärda svårigheter den haft att avgöra om stödet i fråga är förenligt med den gemensamma marknaden. En sådan skrivelse innehåller således såväl en informations- som en beslutsdel, eftersom den informerar mottagaren om nuvarande status i den inledande undersökningen och meddelar honom att undersökningen har avslutats, eller i vart fall avbrutits.
- 30 Sökanden har tillagt att av denna anledning föreligger inga tvivel om att kommissionen klart och tydligt har angett sin inställning avseende dess klagomål enligt artikel 92 i fördraget. Den omständigheten att kommissionen kan återuppta sin undersökning i framtiden "om en sådan åtgärd anses lämplig" innebär inte att den har lämnat frågan om sin inställning öppen. Enligt sökanden har kommissionen beslutat att det för närvarande inte fanns anledning att fortsätta dess undersökning.
- 31 Sökanden har understrukit att kommissionen kan ta ställning i enlighet med artikel 175 i fördraget utan att anta den rättsakt som den berörda personen

funnit önskvärd eller nödvändig (domstolens dom av den 13 juli 1971 i mål 8/71, Komponistenverband mot kommissionen, REG 1971, s. 705, punkt 2; svensk specialutgåva, volym 1, s. 593), eller till och med genom att anta en rättsakt som saknar rättsverkningar. Följaktligen har kommissionen inte underlåtit att handla och en talan i enlighet med artikel 175 i fördraget skulle ha avvisats.

- 32 Sökanden har erinrat om att enligt fast rättspraxis är kommissionen skyldig att inleda förfarandet enligt artikel 93.2 i fördraget så snart den stöter på allvarliga svårigheter att bedöma om en stödåtgärd är förenlig med den gemensamma marknaden (domstolens dom av den 19 maj 1993 i mål C-198/91, Cook mot kommissionen, REG 1993, s. I-2487, punkt 29; svensk specialutgåva, volym 14). I förevarande ärende var kommissionen uppenbarligen skyldig att inleda ett sådant förfarande. I sin skrivelse av den 19 december 1997 har kommissionen nämligen medgett att de åtgärder som vidtas till förmån för Deutsche Post antingen är oförenliga med den gemensamma marknaden eller att allvarliga svårigheter föreligger att bedöma om de är oförenliga med den gemensamma marknaden.
- 33 Med hänsyn till kommissionens skyldighet att inleda ett sådant förfarande utgör dess beslut att "åtminstone för närvarande" skjuta upp sin inledande undersökning av stödåtgärderna uppenbarligen ett beslut i den mening som avses i artikel 173 fjärde stycket i EG-fördraget (nu artikel 230 EG i ändrad lydelse). Ett sådant beslut har rättsliga verkningar.
- 34 För det första hade sökanden, i egenskap av berörd part, kunnat utöva sina processuella rättigheter om kommissionen hade beslutat att inleda förfarandet enligt artikel 93.2 i fördraget. För det andra kan, enligt sökanden, den berörda medlemsstaten genomföra stöden i fråga så länge som kommissionen inte formellt beslutat att inleda detta förfarande. För det tredje kan även en rättsakt genom vilken kommissionen avbrutit sin handläggning påverka den rättsliga ställningen för den som anfört klagomål (förstainstansrättens dom av den 18 november 1992 i mål T-16/91, Rendo m.fl. mot kommissionen, REG 1992,

s. II-2417, punkterna 51 och 52). Följaktligen kan ett sådant beslut inte endast betraktas som ett preliminärt beslut. De negativa följderna av det ifrågasatta beslutet för den som anfört klagomål skulle nämligen inte försvinna genom ett senare beslut av kommissionen att inleda ett förfarande enligt artikel 93.2 i fördraget, eftersom dröjsmålet med att slutligen inleda förfarandet fortfarande skulle vara rättsstridigt och följdverkningarna därav skulle kvarstå.

- 35 Vad gäller argumentet om att skrivelsen har ett inexakt och osäkert innehåll har sökanden påpekat att kommissionen inte kan stödja sig på sitt eget åsidosättande av gemenskapsrätten.
- 36 Sökanden har slutligen bestritt riktigheten i kommissionens tolkning att det i frågor som rör statligt stöd inte är tänkbart att ett beslut riktas till den som anfört klagomål.

Förstainstansrättens bedömning

- 37 För att avgöra om kommissionens invändning om rättegångshinder är befogad finns det anledning att erinra om att kommissionens beslut inom området för statligt stöd riktas till de berörda medlemsstaterna. Detta är fallet även när sådana beslut rör statliga åtgärder som är föremål för klagomål, i vilka hävdas att de utgör sådant statligt stöd som strider mot fördraget och då det följer av besluten att kommissionen inte avser att inleda förfarandet enligt artikel 93.2 i fördraget, eftersom den anser antingen att de anmälda åtgärderna inte utgör statligt stöd i den mening som avses i artikel 92 i fördraget eller att de är förenliga med den gemensamma marknaden. Om kommissionen fattar ett sådant beslut och i enlighet med sin skyldighet att iakta god förvaltning underrättar klagandeparterna därom, utgör detta ett beslut riktat till medlemsstaten som i förekommande fall kan bli föremål för en talan om ogiltigförklaring från klagandepartens sida, vilket inte skrivelsen till klagandepartens med upplysningar om beslutet kan bli (se det ovannämnda målet kommissionen mot Sytraval och Brink's France, punkt 45).

- 38 I detta hänseende finns del anledning att påpeka att även om ett beslut att avsluta en undersökning avseende frågan huruvida en stödåtgärd är förenlig med fördraget alltid riktas till den berörda medlemsstaten, kan innehållet i ett sådant beslut meddelas i en skrivelse till en klagandepart, även om det inte sänts till den berörda medlemsstaten (förstainstansrättens dom av den 18 december 1997 i mål T-178/94, ATM mot kommissionen, REG 1997, s. II-2529, punkterna 20, 52 och 54).
- 39 För övrigt utgör, enligt fast rättspraxis, endast åtgärder som har tvingande rättsverkningar som kan påverka sökandens intressen genom att väsentligt förändra dennes rättsliga ställning sådana rättsakter och beslut som kan bli föremål för en talan om ogiltigförklaring i den mening som avses i artikel 173 i fördraget (se till exempel domstolens beslut av den 8 mars 1991 i mål C-66/91 och C-66/91 R, Emerald Meats mot kommissionen, REG 1991, s. I-1143, punkt 26, och förstainstansrättens beslut av den 16 juli 1998 i mål T-274/97, Ca'Pasta mot kommissionen, REG 1998, s. II-2925, punkt 24).
- 40 När det rör sig om rättsakter eller beslut som utarbetas stegvis, i synnerhet efter att ett internt förfarande avslutats, utgör dessutom i princip endast de åtgärder vid förfarandets slut genom vilka en institutions ståndpunkt slutgiltigt fastställs rättsakter mot vilka talan kan föras, och inte mellanliggande åtgärder vars syfte är att förbereda det slutliga beslutet (det ovannämnda beslutet i målet Ca'Pasta mot kommissionen, punkt 25).
- 41 För att avgöra om talan kan tas upp till sakprövning måste således undersökas om det följer av den ifrågasatta skrivelsen att kommissionen har beslutat att avsluta undersökningen av huruvida de statliga stöd som anmälts av sökanden är förenliga med fördraget och, således, fattat ett beslut som i realiteten riktats till den berörda medlemsstaten och som påverkar sökandens intressen genom att väsentligt förändra dennes rättsliga ställning.

- 42 I förevarande mål finns det anledning att påpeka att kommissionen i den omtvistade skrivelsen klart uttalar dels sin avsikt att för närvarande inte inleda ett undersökningsförfarande beträffande stöden i fråga enligt artikel 93 i fördraget, dels att den inte utesluter "möjligheten att detta ärende innehåller delar som rör statligt stöd". Den ifrågasatta skrivelsen kan således inte tolkas så att den återger ett beslut från kommissionen att avsluta undersökningen av huruvida de statliga stöd som anmälts av sökanden är förenliga med fördraget.
- 43 Den ifrågasatta skrivelsen innehåller dessutom inte någon bedömning av de förhållanden som sökanden åberopat i sitt klagomål mot bakgrund av artikel 92 i fördraget. I nämnda skrivelse tar kommissionen inte någon motiverad och slutlig ställning till sökandens klagomål avseende artiklarna 92 och 93 i fördraget. Det framgår således av dess innehåll att i detta brev meddelas endast sökanden att kommissionens tjänstemän för närvarande inte planerade att vidta någon åtgärd. Följaktligen saknar den ifrågasatta skrivelsen rättsverknigar.
- 44 Följaktligen kan det i detta fall inte vara fråga om ett beslut som riktats till den berörda medlemsstaten. Såsom kommissionen mycket riktigt gjort gällande, kan sökanden inte väcka talan mot en skrivelse av kommissionen i vilken den informerats om dess beslut inom området för statligt stöd och än mindre mot en skrivelse i vilken den informerats om att något beslut för närvarande inte fattats.
- 45 Denna slutsats kan inte påverkas av sökandens argumentation, som grundar sig på ett påstått åsidosättande av skyldigheten att vidta åtgärder. Sökandens argument att kommissionens underlåtenhet att handla berövat den dess processuella rättigheter, trots dess möjlighet att väcka talan på grundval av artikel 175 i fördraget, kan nämligen inte godtas.
- 46 Det finns först och främst anledning att anmärka att kommissionen inte kan uppskjuta sitt ställningstagande på obestämd tid (domen i det ovannämnda målet

Gestevisión Telecinco mot kommissionen, punkt 86). Kommissionen är skyldig att inom rimlig tid fatta ett slutligt beslut avseende den berörda medlemsstaten i enlighet med principerna om en god administration (domen i det ovannämnda målet Gestevisión Telecinco mot kommissionen, punkterna 73—75). Om kommissionen inte uppfyller denna skyldighet kan sökanden väcka passivitetstalan. För det fall en sådan talan skulle bifallas, åligger det kommissionen, i enlighet med artikel 176 i EG-fördraget (nu artikel 233 EG), att vidta de åtgärder som är nödvändiga för att följa domen.

47 För övrigt följer det av fast rättspraxis att när kommissionen, utan att inleda förfarandet enligt artikel 93.2 i fördraget, på grundval av artikel 93.3 konstaterar att en statlig åtgärd inte utgör ett stöd eller att denna åtgärd, fastän den utgör ett stöd, är förenlig med den gemensamma marknaden, kan de personer som åtnjuter de processrättsliga garantier som föreskrivs i artikel 93.2 väcka talan mot detta beslut vid gemenskapsdomstolarna (domen i det ovannämnda målet kommissionen mot Sytraval et Brink's France, punkt 47). Inom ramen för en sådan talan kan klagandeparten dessutom åberopa alla eventuella rättsstridigheter som förelegat avseende de förberedande rättsakterna till det slutliga beslutet (domstolens dom av den 11 november 1981 i mål 60/81, IBM mot kommissionen, REG 1981, s. 2639, punkt 12; svensk specialutgåva, volym 6, s. 225).

48 Vad gäller sökandens argument att den berörda medlemsstaten kan fortsätta att genomföra stöden i fråga finns det anledning att erinra om att enligt fast rättspraxis är det förbud mot genomförande som finns i artikel 93.3 i fördraget direkt tillämpligt på alla stödåtgärder som genomförts utan att först ha meddelats och är, om en underrättelse har lämnats, tillämpligt under den inledande fasen och, om kommissionen inleder det kontradiktoriska förfarandet, ända fram tills det att det slutgiltiga beslutet fattats (domstolens dom av den 21 november 1991 i mål C-354/90, Fédération nationale du commerce extérieur des produits alimentaires och Syndicat national des négociants et transformateurs de saumon, REG 1991, s. I-5505, punkt 11, svensk specialutgåva, volym 11, nedan kallad FNCE-domen). Kommissionens slutliga beslut har dessutom inte som verkan att sådana rättsakter om genomförande, som när de antogs var ogiltiga på grund av att det förbud som avses i denna artikel åsidosatts, i efterhand blir giltiga (FNCE-

domen, punkt 16). De nationella domstolarna skall likaledes — och detta oberoende av kommissionens slutliga bedömning av stödets förenlighet med artikel 92 i fördraget — på yrkande av en berörd part säkerställa att medlemsstaterna iakttar det förbud mot genomförande som finns i artikel 93.3 i fördraget (FNCE-domen, punkt 12).

- 49 Med hänsyn till vad som ovan anförts är slutligen sökandens argument, att även en rättsakt genom vilken kommissionen avbryter sin handläggning kan påverka klagandens rättsliga ställning, irrelevant i målet.
- 50 Av de skäl som angetts ovan följer att kommissionen i skrivelsen av den 2 oktober 1998 inte slutligen tagit ställning i frågan huruvida de stöd som anmälts av sökanden är förenliga med fördraget och att skrivelsen inte har karaktär av en rättshandling som har tvingande rättsverkningar för enskilda. Mot bakgrund härav skall den talan som väckts enligt artikel 173 andra stycket i fördraget avvisas, utan att kommissionens övriga argument behöver prövas.

De yrkanden som framställts under rättegången

- 51 För det första, vad avser kommissionens yrkande att sökanden och dess advokat skall skicka in originalet och samtliga kopior av den handling som ingetts såsom bilaga 1 till sökandens yttrande avseende invändningen om rättegångshinder, liksom fullständiga upplysningar om de omständigheter under vilka denna handling kommit i deras besittning och om de utomstående personer som har visats, givits kopior eller utdrag av handlingen, erinrar förstainstansrätten om att den kan besluta om åtgärder för bevisupptagning om den bedömer att vissa relevanta omständigheter rörande det omtvistade ärendet inte är tillräckligt

klarlagda. Eftersom så inte är fallet i detta mål är det inte nödvändigt att förordna om de åtgärder för bevisupptagning som kommissionen yrkat (förstainstansrättens beslut av den 21 november 1996 i mål T-53/96, *Syndicat des producteurs de viande bovine m.fl. mot kommissionen*, REG 1996, s. II-1579, punkt 26). För övrigt har sökanden redan frivilligt besvarat frågan avseende de förhållanden under vilka den kommit i besittning av denna handling.

- 52 För det andra, vad avser yrkandet att den handling som sökanden fogat till bilaga 1 till sitt yttrande avseende invändningen om rättegångshinder skall avlägsnas ur akten på grund av att det rör sig om en intern handling som sökanden kommit över på ett oriktigt sätt, är det tillräckligt att konstatera att sökanden har gått med på att handlingen avlägsnas ur akten, även om den förnekar att den erhållit denna handling på ett oriktigt sätt. Under sådana förhållanden finns det skäl att besluta att nämnda handling skall avlägsnas ur akten.
- 53 För det tredje, vad avser yrkandet om att förevarande förfarande skall återupptas, finner förstainstansrätten att anledning saknas att pröva detta yrkande med hänsyn till att talan skall avvisas.

Rättegångskostnader

- 54 Enligt artikel 87.3 andra stycket i rättegångsreglerna kan förstainstansrätten förplikta en part, även den vinnande, att ersätta de av den andra partens rättegångskostnader som har föranletts av dess eget beteende (se förstainstansrättens dom av den 25 juni 1997 i mål T-7/96, *Perillo mot kommissionen*, REG 1997, s. II-1061, punkt 47).
- 55 Sökanden har tappat förevarande mål. Det finns ändå anledning att beakta att svaranden har besvarat sökandens anmodan av den 10 augusti 1998 på ett

oprecist sätt. Den första meningen i det andra stycket i skrivelsen av den 2 oktober 1998 kan nämligen tolkas så att ett beslut av kommissionen enligt artikel 93 i fördraget förelåg, vilket kommissionen för övrigt medgett i punkt 14 i sin inlägga avseende invändningen om rättegångshinder.

- 56 Det kan således konstateras att tvistens uppkomst delvis har orsakats av svarandens beteende. Under sådan omständigheter kan sökanden inte kritiseras för att felaktigt ha väckt talan vid förstainstansrätten enligt artikel 173 i fördraget.
- 57 Mot bakgrund härav skall kommissionen förpliktas att bära sin egen rättegångskostnad och ersätta en tredjedel av sökandens rättegångskostnad.

På dessa grunder fattar

FÖRSTAINSTANSRÄTTEN
(fjärde avdelningen i utökad sammansättning)

följande beslut:

- 1) Talan avvisas.
- 2) Den handling som ingetts som bilaga 1 till sökandens yttrande avseende invändningen om rättegångshinder, vilken inkom till förstainstansrättens kansli den 18 februari 1999, avlägsnas ur akten i mål T-182/98.
- 3) Övriga yrkanden som framställts under rättegången avslås.

- 4) Kommissionen skall bära sin egen rättegångskostnad och ersätta en tredjedel av sökandens rättegångskostnad.

- 5) Sökanden skall bära två tredjedelar av sin egen rättegångskostnad.

Luxemburg den 30 september 1999

H. Jung
Justitiesekreterare

R. M. Moura Ramos
Ordförande